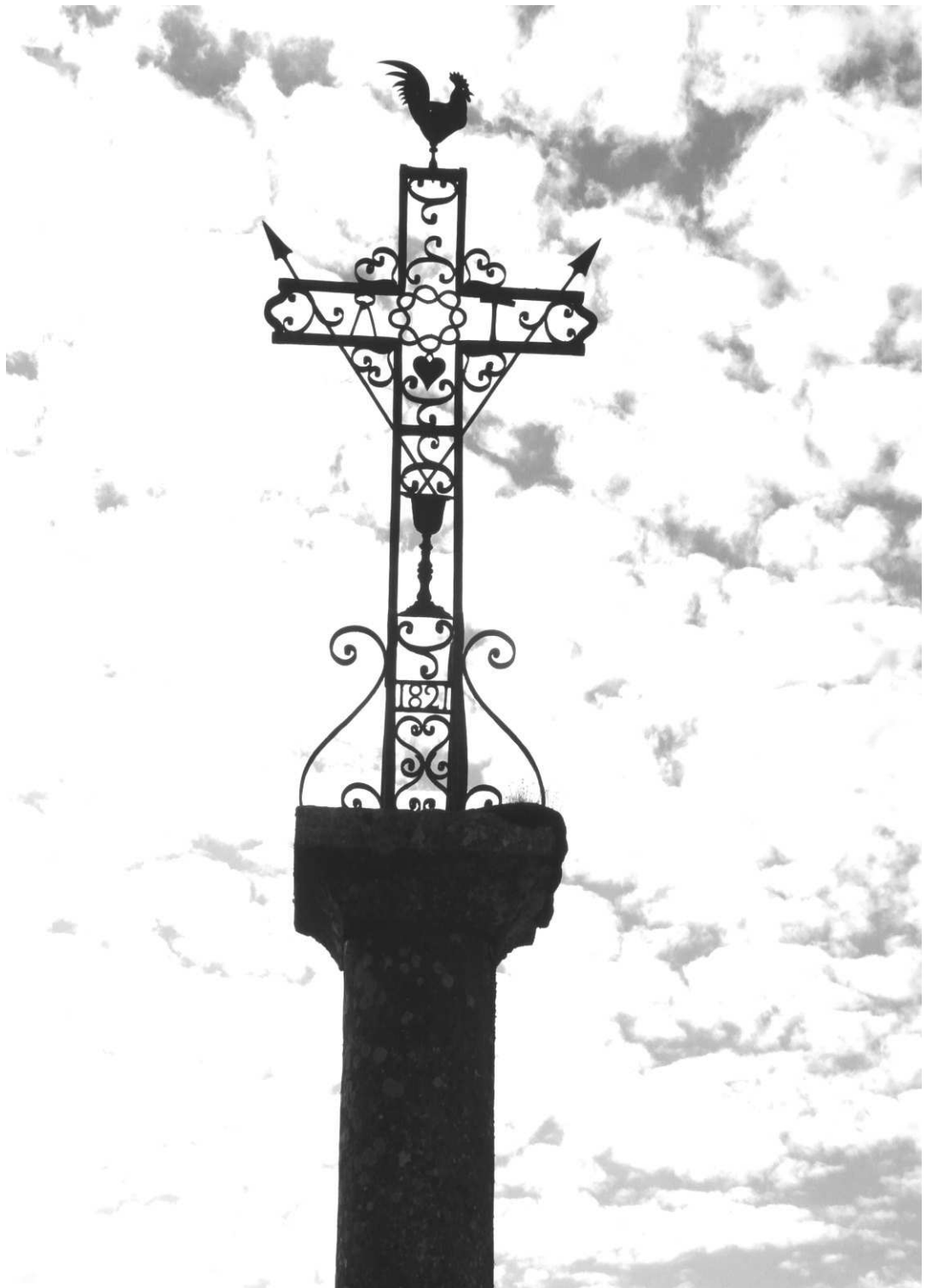

Pelgrimage van Roermond naar Santiago de Compostela

Pelgrimage

van

Roermond

naar

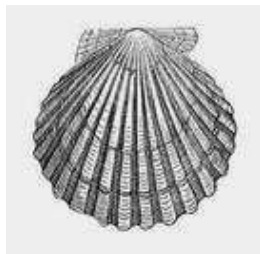
Santiago de Compostela

Voettocht van 5 juli t/m 8 nov. 2013

Een persoonlijke beleving

*Tekstuitgave met een aantal
zwart-wit fotobewerkingen*

Ed van der Aa

Dit landschap loop ik nu door
dit landschap loopt nu door mij

Wat was hier voor ik hier kwam
wat is hier als ik weer wegga

*Uit: Als het eenmaal ochtend is
De Beuk, Amsterdam, 2000*

*Voor allen die mij steunden
Bovenal voor Ine*

ISBN: 9789402136340

Uitgave: Brave New Books

Foto voorkaft: Cruz de Ferro

Blz 2: Crucifix naast l'église Sainte-Marie in Roquefort

© Ed van der Aa, Roermond 2015

De uitgave met 310 kleurenfoto's is in jan. 2014 uitgegeven
onder dezelfde titel met ISBN: 9789402113570

Informatie en bestellingen: edvanderaa@home.nl

VOORAF

Eens ga je van hier naar daar

Ik heb een enkele keer al iets laten doorschemeren; het krijgt ondertussen vastere vorm. Nog nauwelijks verteld aan anderen, alleen in zeer kleine kring. Die kring wordt geleidelijk groter. Ik heb (weer) reisplannen! Op 5 juli ben ik van plan te beginnen aan de pelgrimstocht naar Santiago de Compostela in Noordwest-Spanje. Ongeveer 2450 km, te voet dus! De afstand is moeilijk exact te bepalen. Je kunt nu eenmaal niet als een vogel in een rechte lijn van Roermond naar Santiago vliegen.

Ik denk vier maanden van huis te zijn. Ergens in november terug of eerder, als het niet goed 'loopt'. In november wil ik het doel bereikt hebben, want dan kan de winter plotsklaps invallen in Noord-Spanje en kan het erg koud worden. Ik wil daar ook niet in juli/augustus lopen, dan kan het 40 graden zijn. Vandaar het vertrek voor de helft van juli. Ik loop zo met het licht mee. De dagen blijven voor mij even lang. Ik kan met deze tocht de tijd uitstellen.

Ik loop alleen! Dat vind ik heel essentieel. Op mezelf teruggeworpen; genoeg aan mijn eigen (vermoedelijke) ongemakken, afstand nemen, onthechting. Eén met het landschap en met mijn eigen lichaam en geest. Alleen daarop geconcentreerd. Ook digitaal onthechten; dus geen computertje mee deze keer. Geen dagboekverslagen, geen Waar-Ben-Je-Nu-verhalen. Genoeg aan de wind, de zon, het gewicht op de rug, het ritme van het lopen, van de dag. Hopelijk niet te veel regen, niet te veel dwaalsporen, geen agressieve honden. (Achteraf: Toch digitale dagboekverslagen gemaakt gelukkig.)

In veel verslagen lees je dat mensen die samenlopen, onderweg problemen krijgen om vanalles en nog wat. Vaak om onnozele dingen. Vb: twee vrienden lopen de tocht samen; de een wil vroeg in de morgen vertrekken, de ander graag wat later. Gevolg: einde Camino, einde vriendschap! Een echtpaar dat onderweg uit elkaar gaat. Echt waar! Ik heb meteen gezegd dat ik alleen wil gaan en ook niet ergens in Frankrijk of Spanje wil starten, maar vanaf de eigen voordeur. Misschien wat overmoedig. Toevallige aansluitingen onderweg zullen er zijn, zeker verder naar het zuiden, maar ook die zal ik niet overvloedig gaan benutten. 'Ont-moeten' dus.

Natuurlijk moet ik het allemaal afwachten. Alles zal mij onderweg geopenbaard worden. Ik ga er redelijk neutraal aan beginnen. Ook als er na een aantal dagen of weken dwingende redenen zijn om op te geven, dan is dat maar zo. Niets moet. Goh, ik heb nu al de geest van de tocht te pakken, merk ik.

Ik ben al maanden erover aan het lezen en aan het voorbereiden, want het is nogal wat. Ben al een heel eind met uitzoeken, (bv. van de route) en kopen van lichtgewicht spullen, die mee moeten (heb je dat werkwoord weer). Toch heb ik nu al een rugzak van ongeveer 12 kilo (zonder eten en drinken). Te veel eigenlijk. Ik heb vrijwel elke dag nieuwe schoenen aan om ze in te lopen. Het reservepaar. Ook met bepakking heb ik al een aantal kms gelopen. Dat mogen (!) er meer worden.

Vanuit Roermond kan ik naar Thorn, Maaseik, richting Tongeren, en dan naar Frankrijk en zo verder. Van de route heb ik beschrijvingen en bijbehorende kaarten (o.a. de Via Limburgica). Ik kan ook via Sittard, Maastricht, Gronsveld en dan richting Tongeren. Ik weet precies waar ik de Via Limburgica daar kan oppikken.

In twee etappes kan ik naar Gronsveld lopen en waarschijnlijk aldaar bij Els (zus) en Jack (zwager) overnachten. De dag erna via Eijsden, de Maas over naar Tongeren. Ik vermijd Luik liever, ook andere grote steden. Alleen als het niet anders kan.

Het zoeken van een slaapplek elke avond zal nog een hele opgave worden. Nog zo'n uitgangspunt van mij: geen tentje mee e. a. kampeerspullen. Zonder dat al genoeg kilo's op de rug. Ik bezit wel een Credencial del Peregrino*) waarmee ik onderdak mag vragen bij kloosters, kerken, gemeentes, gendarmerie. Hoe dat in de praktijk loopt, is voor mij nog een groot vraagteken. Hoe verder naar het zuiden van Frankrijk en zeker in Spanje, des te meer men bekend is met de pelgrimage. Dus daar zijn meer mogelijkheden, verwacht ik.

Gedachte

Als bescherming het licht dat met mij meegaat
De belofte van niet vroeger donker worden dan bij vertrek
geeft een diepe vreugde waarin de angst
kan verdwijnen als het licht van de maan
zodra de dag aanbreekt

Kan ik zo mijn eigen herfst lengen
en mijn winter uitstellen
mijn tijdelijk verblijf
uit laten lopen
dan is mijn Camino meer dan geslaagd

*) Het pelgrimspaspoort heet in het Spaans: Credencial del Peregrino; letterlijk: geloofsbrief van de pelgrim. Het is een verklaring dat de drager ervan een echte pelgrim is en lid van het Nederlands Genootschap van Sint Jacob. De pelgrimspas geeft toegang tot de zogeheten albergues en refugio's, de speciale pelgrimsherbergen waar men gratis of voor een klein bedrag kan overnachten. De pelgrimspas is tevens de stempelkaart, waarin stempels geplaatst kunnen worden, waarmee men aantoont dat de tocht daadwerkelijk is volbracht.

Bij aankomst in Santiago kan zo bewezen worden dat men voldoende afstand heeft afgelegd om een oorkonde te behalen, de zogeheten Compostela. Er is korting mee te verkrijgen bij veel winkels, restaurants en vliegmaatschappij Iberia (voor de evt. terugvlucht).

Enkele cijfers en data:

118 dagen op weg tot de aankomst in Santiago op woensdag 30 oktober 2013.

98 dagen gelopen als pelgrim.

20 dagen vermomd als toerist.

Ongeveer 2450 km met de vele omwegen en ook wel afsnijdingen.

Ongeveer 25 km per loopdag.

Finisterre en Muxia bezoeken en 40 km lopen (van kaap tot kaap): 3 dagen.

Daarna ben ik t/m woensdag 6 nov. in Santiago gebleven (18 weken van huis).

Op donderdag 7 nov. met een bus naar Breda en de trein naar Roermond in 32,5 uur.

De langzame manier.

Vrijdag 8 nov. om 20.30 u op het station in Roermond (de 127ste dag).

Ik ben geen Romein, ook geen vogel

Vrijdag 5 juli van Roermond naar Sittard, 28 km

Iets voor half zeven vertrek ik. Langs de kathedraal, terug naar de Luifelstraat. Via de Koolstraat naar de Roerkade. Ine op het balkon. Drie keer omgedraaid en gezwaaid. Afscheid met een enorme brok in de keel. Pas voorbij Roermond zakt die weg. Langs het kapelletje in de Voorstad, over de St. Jacobsbrug. De studio van Wieneke gegroet, ook het nieuwe Meisje met de meeuwen en natuurlijk de school van Rosa en Fé.

Ik heb enkele cafés in gedachten om te rusten. Kruispunt Bracht-Beek bv. Dat café is natuurlijk nog niet open, wel even op een terrasstoel gezeten. Idem kruispunt Pey-Echt. In de buurt van Sint Joost een leuke ontmoeting met een boertje bij zijn fiets, Leike Reynen.

Waar ik vandaan kom? OK en waar ik naartoe ga? Dat leg ik hem uit. Dan valt hem de mond open, de fietssleutel uit de handen. Zijn broek zakt nog net niet af. Hij is te verbouwereerd om nog veel te zeggen. Ik denk dat hij me niet gelooft.

Route vol herinneringen aan de dagelijkse fietstochten naar het College in Roermond. Het huis van Burger aan de Rijksweg ('58-'59). Vlak voor de overweg in Susteren binnenwegen gepakt naar Heide en Nieuwstad. Daar ergens koffie gedronken voor het eerst. Temperatuur tot de middag heel redelijk; daarna warm. Pijn onder de voeten.

Om 2 uur bij Regina Carmeli. Vriendelijke ontvangst. Kamer, avondeten en ontbijtpakket voor 27 euro, koffie en fris bij de prijs inbegrepen. Zeer nette, sobere kamer. Na het douchen even de tuin in en naar de begraafplaats, waar ik even stilsta bij het graf van bisschop Gijsen. Ook sober. Alles straalt hier eenvoud uit. Enkele zusters werken in de grote sier-, moes- en fruittuin.

Zaterdag 6 juli van Sittard naar Gronsveld, 30 km

Om half zes de sleutel bij de receptie neergelegd en de deur dichtgetrokken bij Regina Carmeli. Steeds goed de weg gevonden, gedeeltelijk Rijksweg, meestal andere wegen. Vriendelijke ontmoetingen, drank aangeboden gekregen. Niet naar de Basiliek van Meerssen gelopen, ligt iets van de route.

Ergens bij een café-restaurant ben ik de eerste gast van de dag, maar ook van het bedrijf. Ik krijg een cadeautje, dat ik beleefd teruggeef. Ik heb al een pet!

In Gronsveld is een dienst aan de gang in de kerk, met muziek; even naar de koelte binnen gegaan. De hele dag voldoende aan het ontbijtpakket. Veel gerust onderweg, vanwege de warmte, de pijn onder de voeten en in de kuiten. Om half drie bij Els en Jack, waar mij een prima verzorging ten deel valt. Gisteren het graf van Gijsen bezocht, vandaag dat van Rosie. Ik kende ze allebei niet echt persoonlijk.

Zondag 7 juli van Gronsveld naar Tongeren, 33 km

Mooie dag met een zekere anti-climax. Om 8.40 u vertrek ik bij Els. Jack loopt mee tot het veer in Eijsden. Het tromgeroffel in Oost-Maarland lijkt speciaal voor mij bedoeld. Het veer is vanaf 10 uur actief; vandaar het latere vertrek. Symbolische overtocht over de Maas en tevens over de grens. Het gedicht 'De vaerman' van Paul C. H. van der Goor komt bovendrijven: 'Hae mó't altied bie' mich gewaes zeen, wiewaal ich 't nooit hób gemerk

De afstanden daarna vallen tegen. Veel bochten en vals plat. Af en toe goed geholpen met de richting, bv. om via een kortere veldweg in het volgende dorp te geraken.

Mij wordt door 2 personen gevraagd uit te zien naar een vrouw van 40 jaar met kort zwart haar. Waarom weet ik niet, maar het lijkt me dringend. Ik heb haar niet gezien. Wel af en toe een zwarte kat op de weg.

Veel tijd nodig om op de Maastrichtersteenweg uit te komen, ook nog op een punt verder van Tongeren gelegen dan ik verwachtte en hoopte. Erg warm, weinig schaduw. Kms richting Tongeren gelopen en daar vind ik het punt, waar ik de Jacobsroute kan oppikken. Aanwijzing half verscholen achter bladeren. Toch gezien!

Uiteindelijk om half acht bij de herberg. En dan? Om het bijbels uit te drukken: er is geen plaats in de herberg. Er is wel een dependance vlakbij. Mooi niet, behoorlijk stuk moeten lopen en daar doen ze de deur niet eens open. Het is een weekend met veel festiviteiten in Tongeren. Er zijn drie hotels in het centrum. Alle drie vanaf 100 euro. Mooi niet dus. Gendarmes, cafébaas, diverse mensen aangesproken. Men hoort het aan en dat is het dan. Een vrouw vraagt wel om aan haar te denken als ik in Santiago zou aankomen.

Heel lang op een terras gezeten. Dat is wel handig, drankje, lekkere stoelen, beschut hoekje, vrijwel onzichtbaar in het halfduister, warm tot in de late avond en nacht. Avondwinkel tot na middernacht vlakbij. Zo kom je op een idee!

Voor de zekerheid zeg ik het wel tegen die cafébaas dat ik daar nog een paar uur blijf zitten na sluiting. Hij vindt het allemaal prima. Dus noodgedwongen blijf ik daar maar

zitten, half liggend op twee stoelen. Ik voel me 100% veilig. Wel wat gedommeld, niet echt geslapen. Zodra het voldoende licht is, om 5 uur, stap ik op. Tongeren ontwaakt. Ik ben klaarwakker en niet moe. Ik ben bang dat ik het vaker zo moet doen.

Maandag 8 juli van Tongeren naar Waremme, 23 km

Dus om 5 uur weg, door de slapende stad, door mooie natuurgebieden. Lieflijke dorpjes, maar wel stilgevallen. Geen winkels, cafés, pensions; mensen lijken zich te verstoppen. Plaats- en straatnamen staan slecht of helemaal niet aangegeven. De Compostelasticker is ook lang niet altijd aanwezig en is soms verkeerd geplakt. Een speurtocht kortom.

Om half drie in Waremme. Ik zie eindelijk een supermarkt; daar kan ik wat inkopen doen. Dan naar het Hotel de Ville, het stadhuis, waar ik prima geholpen word. Ze regelen een gîte voor me en brengen me er naartoe! Ouwe luitjes, ouwe bedoening, maar heel lief en behulpzaam. Dat laatste is onderweg niet altijd het geval. Men is heel goed in wegstijgen. Ik heb een deel van het grote huis voor mezelf met keuken, douche, opkamer, enz. De oude man is een uur bezig om een laptop aan de gang te krijgen voor mij. Het lukt helaas niet.

Dinsdag 9 juli van Waremme naar Wasseiges, 25 km

Om half zeven vertrek ik, volg niet steeds de Jacobsroute, maar loop af en toe door bewoonde gebieden. Ook op zoek naar winkels, cafés, e.d. Die zijn er nauwelijks en als ik al eens iets vind, is het gesloten. Meeste kans om iets te kopen bij tankstations.

Wat is dit stuk van Wallonië een leeg landbouwgebied! Eindeloze wegen, prachtige landschappen. In dorpjes gesloten huizen, geen mens te zien, nauwelijks verkeer. Ik zorg steeds voldoende water bij me te hebben. Ik vraag ook onderweg, bel gewoon ergens aan en vraag om mijn flesje te vullen. Dat wordt gelukkig steeds gedaan. Soms doet men ijsblokjes in mijn fles.

Men is niet spraakzaam; wel nieuwsgierig, maar afhoudend. Ook uitzonderingen: ik krijg af en toe wat aangeboden. Vandaag 2 grote worsten! Ook een fles koude Spa van 1,5 liter. Die heb ik wel meegezeuld. Men vraagt aan hen te denken als ik in Santiago arriveer. 'Het is nodig,' zegt een vrouw er zuchtend bij. Dus nu moet ik wel door met deze opdrachten op zak.

Nu via de gemeente in Wasseiges onderdak bij een kunstenaarsechtpaar, ook op een vervallen boerderij. Met een theater van hen hierachter; ben ik nog niet geweest. Toeval: De man is net terug van een fietspelgrimage naar Santiago de Compostela. Ik heb eten bij me en ook ontbijt voor morgenvroeg, maar dat mag ik niet gebruiken. Ik eet om zeven uur dus met hen mee. Mag ook douchen, de was doen en de computer gebruiken met persoonlijke zaken van hen op het scherm. De e-mail staat nog open. Hoeveel vertrouwen wil je hebben? Ik slaap op de babykamer! Hun kleinkind komt af en toe.

Tot nu toe loopt het heel aardig. De pijn in de voeten is vanaf de derde dag sterk verminderd. Beetje last van pijnlijke schouders. De rugzak is aan de zware kant, maar

ik moet ermee verder. Kortom: alles went, zelfs deze idiote voettocht, niet naar Rome, maar vergelijkbaar. Nu ga ik mijn was hierachter op het gras leggen om te drogen. Ik weet niet wanneer ik weer kan mailen. Geen nieuws is zoals gebruikelijk goed nieuws.

Woensdag 10 juli van Wasseiges naar Namen, 25 km

Vanmorgen om 6 uur weg bij Jacqueline en Benoît. Hij loopt een heel eind mee, omdat hij een weg binnendoor weet naar Eghezée. Zijn gezelschap doet me denken aan een schilderij van Jeroen Bosch: een wandelende monnik of zo in een pij en met een grote stok. Benoît, klein, gedrongen mannetje, 63 kilo, gespierd. Prachtige O-beentjes. Ik kan de weg en het landschap gewoon nog zien als hij voor me loopt, een mooi doorkijkje. Ook met een grote stok en een soort kaftan of hoe heet zoiets. Hij praat heel veel, niet speciaal tegen iemand gericht. Ik zeg regelmatig 'Oui' of 'Non' en dan babbelt hij gewoon verder. Die Spafles van mij van 1,5 liter heeft hij gevuld met water bij zich. Hij heeft niet 1 keer eruit gedronken. Wie weet op de terugweg.

Onderweg doet hij voor wat je moet doen als een dreigende hond op je afkomt. Je moet je zo klein mogelijk maken. Daar zit hij dan, hoofd naar binnen, handen erop, O-beentjes naar binnen geklapt. Ik kijk om me heen of niemand ons ziet, want het lijkt net alsof ik iemand aan het mishandelen ben. Zijn dikke stok heb ik even vast! Hij blijft lang zo zitten: de hond loopt zgn. om hem heen te snuffelen. Dat geconcentreerde spel kan ik moeilijk verstoren. Nog een geluk dat hij er niet bij blaft of een pootje licht. In Eghezée neemt hij geroerd afscheid en keert om. Ik krijg nog een dikke appel. Ik ben op het goede pad, een zgn. Ravel: lange afstandspad.

Heel mooi: een vrouw met een bestelbusje heeft zo'n compassie met me dat ik helemaal naar Namen/Namur moet lopen dat ze een lift aanbiedt. Dat sla ik dus beleefd af, met enige spijt, maar ik moet eerlijk blijven.

Ik heb een adres van vrienden van J. en B. op zak, waar ik vannacht kan slapen. Iets boven Namur. Zij zijn op de hoogte. Dat adres kan ik goed vinden. Op het einde een klein stukje verlopen. Ik moest proberen voor 15.45 u te arriveren, omdat ze dan allebei gaan werken. Dat is ruimschoots gelukt. Meteen een salade en koffie. Ook weer een grote fles Spa. Computer aan en er is een ligstoel voor mij in de tuin. Zo goed kan het niet blijven. Als ze vertrekken, heb ik het grote huis voor mezelf. Hoeveel vertrouwen

Zo, ik ga maar eens naar mijn badkamer, douchen en een wasje doen. Kan dat nog drogen in mijn tuin op mijn droogrek, terwijl ik in mijn ligstoel lig. Er is vast nog koffie of anders iets fris in de koelkast.

Het is een idee van Malou, de vrouw des huizes, om hier twee nachten te slapen. Haar man, Pierre, vindt dat zijn vrouw altijd goede ideeën heeft en is dus akkoord. Ik kan dan naar Namen lopen, zonder bagage, en de stad bekijken en dan terug naar hun huis. Daar heb ik uiteraard mee ingestemd. Het is anders toch wat moeilijk om bezichtigingen te doen. Ik kan dan één dag wat rustiger aan doen, uitslapen en mijn

schouders bij laten komen. Die zijn behoorlijk rood en geïrriteerd. Verder opvallend weinig klachten. Morgen Namur!

Ik krijg veel tips van Pierre en twee plattegrondjes. Hij is trouwens dokter. Vraagt naar mijn gezondheid en evt. klachten. Hoe kun je het zo treffen! Ik ben me ervan bewust dat er slechtere dagen komen. Het weer blijft goed om te wandelen. Ik heb op het vorige adres een kaart meegekregen met overnachtingsadressen in Wallonië. Mogelijk staan er geschikte bij. Er is een klooster in Leffe waar misschien onderdak te krijgen is. We zullen zien

Donderdag 11 juli: Namen

Vandaag in Namur een grote groep toeristen op Segways, zeker dertig personen van beiderlei kunne. Gele hesjes voor de veiligheid. Waarschijnlijk hebben ze niet bevroed dat de kasseien van de stad zodanige trillingen in het lichaam veroorzaken dat ze als dertig trilpuddingen langs me rollen. Zowel bij het komen als bij het gaan, lijken ze zo uit elkaar te vallen.

Niet komisch, maar zeer triestig: een zigeunergezinnetje ergens op het trottoir, man, vrouw, drie kleine kinderen, waaronder een baby. Grote, gespierde politiemannen erbij. Telefoontjes aan de oren. Dit moet geregeld worden, liefst voor de avond valt. Ze zijn opvallend snel geruimd.

Namur

De zevende dag val ik stil
en kijk om me heen waar de weg toe leidde
Ik ben alleen maar toch ook weer niet
Ik ben gerustgesteld maar nog niet helemaal

Toeristen op de Place du Marché aux Légumes
zien me wel zitten maar volgen gedwee hun gids
Van een schoonmaakster mag ik even een kerk in
de Saint Jean-Baptiste

Als zij me naar buiten veegt
loop ik de Rue Saint-Jacques in
naar een kerk aan hem gewijd
Ik word niet ontvangen

Het is nog te vroeg